

Cristian Alexandru BOGHIAN

**POLITICĂ ȘI ECONOMIE
ÎN ROMÂNIA INTERBELICĂ
(1928-1938)**

EDITURA
**CETATEA
DE SCAUN**

CUPRINS

LISTA ABREVIERILOR	9
Cuvânt introductiv	11
INTRODUCERE	13
CAPITOLUL 1 MAREA CRIZĂ ÎN ROMÂNIA (1929-1933)	20
1.1. Cauzele mării crize economice din 1929-1933	20
1.1.1. Cauze externe – situația europeană și sud-est europeană	20
1.1.1.1. Evoluții economice până la marea criză.....	20
1.1.1.2. Izbucnirea și derularea mării crize economice.....	26
1.1.2. Cauze interne	32
1.1.2.1. Situația antebelică.....	32
1.1.2.2. Urmările Primului Război Mondial.....	36
1.1.2.3. Agricultură	37
1.1.2.3.1. Reforma agrară și efectele ei.....	37
1.1.2.3.2. Creditul agricol	41
1.1.2.3.3. Evoluția structurilor culturilor și productivității agricole.....	42
1.1.2.3.4. Mecanizarea agriculturii.....	45
1.1.2.3.5. Populația agricolă.....	47
1.1.2.4. Industria, petrolul și capitalul extern.....	49
1.1.2.5. Exporturi și importuri	51
1.1.2.6. Sectorul bancar și stabilizarea monetară	55
1.1.2.7. Bugetul statului și reparațiile de război	56
1.1.2.8. Politici economice eronate?	58
1.1.2.9. Ciclicitatea activității economice.....	61
2.1. Forme de manifestare a crizei economice din 1929-1933.....	62
2.1.1. Criza în agricultură.....	62
2.1.1.1. Scăderea prețurilor și a nivelului de trai	62
2.1.1.2. Modificarea suprafețelor și culturilor	64
2.1.1.3. Criza datoriilor populației agricole	66

2.1.2. Criza în industrie.....	69
2.1.3. Criza comerțului exterior.....	73
2.1.4. Criza bancară și situația monetară	78
2.1.5 Venitul național și bugetul	81
Concluzii.....	87

CAPITOLUL 2 O PRIVIRE ASUPRA REGIMURILOR POLITICE DIN EUROPA CENTRALĂ ȘI DE SUD-EST DIN PERIOADA INTERBELICĂ.....

2.1 România	89
2.2. Polonia	97
2.3. Cehoslovacia.....	103
2.4. Ungaria	109
2.5. Iugoslavia.....	115
2.6. Albania	122
2.7. Bulgaria.....	127
2.8. Grecia.....	133
Tendințe regionale generale și concluzii.....	136

CAPITOLUL 3 ULTIMELE ZILE ALE DEMOCRAȚIEI ÎN ROMÂNIA INTERBELICĂ (1937-1938) .....

3.1. Semnele apocalipsei și ultimele zile ale democrației.....	142
3.1.1 Planurile dictatoriale ale lui Carol al II-lea: Mit și realitate.....	142
3.1.1.1 Renunțările la tron	142
3.1.1.2. Carliștii, Iuliu Maniu și „Restaurația”	149
3.1.1.3. Camarila și mitologia planurilor de acaparare a puterii	154
3.1.2. Contextul politic interbelic și alegerile parlamentare din 1937.....	160
3.1.3. Activitatea naționalistă a guvernului Octavian Goga	165
3.1.4. Reacții interne în privința guvernului naționalist	173

3.1.4.1 Perspectiva evreiască.....	173
3.1.4.2. Punctul de vedere românesc	176
3.2. Impactul internațional al guvernării	
Octavian Goga	178
3.2.1. Germania și Italia	178
3.2.2. U.R.S.S.	184
3.2.3. Marea Britanie	190
3.2.4. Franța.....	195
3.2.5. Micescu la lucrările Consiliului Societății	
Națiunilor de la Geneva	199
3.3. Reacții interne și externe după ieșirea lui Goga	
de la guvernare	202
Concluzii.....	204

CAPITOLUL 4 POLITICA ȘI ECONOMIA, ÎNTR-UN ECHILIBRU DINAMIC?.....205

4.1. Democrația românească de la extaz la agonie:	
Lupta electorală	205
4.1.1. Sistemul electoral și electoratul	205
4.1.2. Alegerile din 1926.....	207
4.1.3. Alegerile din 1927	209
4.1.4. Alegerile din 1928	211
4.1.5. Alegerile din 1931	214
4.1.6. Alegerile din 1932.....	216
4.1.7. Alegerile din 1933.....	218
4.1.8. Alegerile din 1937.....	220
4.1.9. Trenduri electorale 1926-1937	221
4.2. De la marea criză la vârful istoric al creșterii	
economice în România	224
4.2.1. Impactul mării crize economice asupra	
societății românești	224
4.2.2. Dezvoltare etatistă prin industrializare	
și naționalism economic	227
4.2.3. Activitatea intervenționistă a Guvernului	
Gh. Tătărescu	232
4.2.4. Dimensiunile dezvoltării industriale	235
4.2.5. Agricultură	238

4.2.5.1. Prețurile produselor agricole	239
4.2.5.2. Mecanizarea și populația agricolă	241
4.2.5.3. Producția și productivitatea agricolă.....	243
4.2.6. Exporturi, importuri și evoluția capitalurilor autohtone și străine	246
4.2.7. Venitul Național	250
4.3. Teoria echilibrului dinamic universal.....	252
4.3.1. Critica liberalismului democrat și intervenționismului autoritarist	252
4.3.2. Teoria echilibrului dinamic universal	260
4.3.3. Declanșarea evoluției divergente a politicii și economiei	267
Concluzii.....	270
CONCLUZII	272
BIBLIOGRAFIE	275